

॥ मन की राड ग्रंथ ॥

मारवाडी + मराठी

सत्संग

महत्वाची सुचना:- रामद्वारा जळगांव यांचे असे निदर्शनास आले आहे की,काही रामस्नेही शेठ साहेब राधाकिसनजी महाराज व जे.टी.चांडक यांनी अर्थ केलेल्या वाणीजी रामद्वारा जळगांव मधून घेऊन जातात व आपल्या वाणीजीचा गुरु महाराज सांगतात तसा पुर्ण आधार न घेता आपल्या मताने समजने,अर्थांमध्ये परस्पर बदल करुन टाकतात तरी वाणीजी घेऊन गेलेल्या कोणत्याही संताने परस्पर अर्थांमध्ये बदल करु नये.काहीही बदल करायचा वाटत असल्यास रामद्वारा जळगांवशी संपर्क साधावा व नंतर बदल करावा.

* वाणीजी आमच्याकडून जशी पाहिजे तशी चेक झालेली नाही,चेक करायला भरपूर वेळ लागतो.आम्ही परत चेक करुन पुन्हा लोड करुन देऊ.याला वर्षभर तरी लागेल. तुमच्या समजण्यापुरता कामात येईल,यासाठी आम्ही वाणीजी वाचण्याकरीता लोड करुन दिली आहे.

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	मला माझे मन अनेक प्रकारच्या विषयांच्या गोत्यात टाकते व विषयांच्या घरी जावून		राम
राम	विषय रस घेते.या मनाने अनेक प्रकारने मला घायल केले आहे.हे मन बोलत ऐकत		राम
राम	विषय रस पिऊन जाते. ॥५॥		राम
राम	कर आधीन चलावे सोई ॥ ब्हो बिध रिण भके वे मोई ॥		राम
राम	चाह काम मन ले हेर उपावे ॥ गुप्ती मार प्राण सिर खावे ॥६॥		राम
राम	हे मन मला आपल्या वश करवून चालवतो.अनेक प्रकारने मला विषय विकारांमध्ये		राम
राम	पडण्याकरीता लाचार करुन देतो.मनाला ज्या कामाची चाहना उत्पन्न होते.तशी ते		राम
राम	माझ्या उरात लहर उत्पन्न करुन देतो.असे असे मी मनाचे अनेक गुप्त मार आपल्या		राम
राम	शिरावर खातो. ॥६॥		राम
राम	असा बो बिध दुःख दिराया ॥ कब लग प्राण सहे मोहि काया ॥		राम
राम	मन वो जिद करे ब्हो भाई ॥ मेरी बात न माने काई ॥७॥		राम
राम	अशा अनेक विधीने माझे मन माझे प्राण व शरीराला दुःख देते.आता माझे प्राण व		राम
राम	शरीर दुःख सहन करण्यात थकून गेले आहे.हे मन माझ्याशी खुप जिद करते व माझी		राम
राम	विकारांमधून निघण्याची कोणती ही ज्ञान,ध्यानाची गोष्ट मानत नाही. ॥७॥		राम
राम	हट कूं हाणु हिच कुं सोई ॥ मन मरजाद न माने कोई ॥		राम
राम	कहियाँ बात ग्यान सुण लेवे ॥ अंतर दिष्ट बिषे मे देवे ॥८॥		राम
राम	विषय विकारांमध्ये लपटलेल्या माझ्या मनाला मी खुप धिक्कारतो,टोकतो,सर्व प्रकारचे		राम
राम	उपाय करतो.तरी ही माझे मन माझी एक ही मर्यादा ठेवत नाही.ज्ञानाची गोष्ट बोलतो		राम
राम	तेंव्हा ज्ञान ऐकतो.परंतु अंतरदृष्टि विषयांमध्येच ठेवतो. ॥८॥		राम
राम	झीणी मनवो बोल उपावे ॥ ग्यान ध्यान हे ठग जावे ॥		राम
राम	मनवे मोकूं ब्याकुल कीया ॥ आतुं पोर संकट बो दीया ॥९॥		राम
राम	माझ्याने हे माझे मन विषय विकारांच्या बारीक बारीक गोष्टी खुपच उत्पन्न करतो व		राम
राम	मी दिलेले ज्ञान आणि ध्यानाला ठगवून ठगवून जातो.अशा या विकारी मनाने मला		राम
राम	व्याकुळ करुन टाकले.हे मन रात्रं-दिवस अष्टोप्रहर खुप कष्ट देत राहते. ॥९॥		राम
राम	बो बिध राड कर मन सूं होई ॥ बीतां बिना न माने कोई ॥		राम
राम	बाँझ नार कूं आण सुणावे ॥ ब्यावर सुख दुःख क्या पावे ॥१०॥		राम
राम	मी माझ्या पापी मनाशी अनेक प्रकारची लढाई करतो.ही गोष्ट ज्याच्यावर बितली आहे		राम
राम	तोच जाणतो.ज्याच्यावर ही मनाच्या लढाईची गोष्ट बितली नाही तो ही गोष्ट		राम
राम	समजणार नाही.जसे मुलावाली स्त्री मुलाचे सुख दुःख वांझ स्त्री म्हणजे जिला मुल		राम
राम	कधी झाले नाही.अशा स्त्रीला किती ही समजावून सांगू लागली तरी ही ती वांझ स्त्री		राम
राम	मुलावाली स्त्रीचे सुख दुःख समजणार नाही. ॥१०॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	मन की राड लखे नहि कोई ॥ जाणेंगे जे पूरा सोई ॥		राम
राम	मन की खबर जक्त कूं नाई ॥ सब ही बंधा मन घर माई ॥११॥		राम
राम	या मनाच्या लढाईला कोणी ही जगातील स्त्री-पुरुष,ज्ञानी,ध्यानी समजू शकत नाही.		राम
राम	याच्या लढाईला तर सतस्वरूप विचाराचे जे पूर्ण संत असतील तेच जाणतील या		राम
राम	मनाच्या विकारी प्रकृतीची बातमी संसाराच्या लोकांना तर नाही आहेच.सर्वांचे प्राण		राम
राम	मनाच्या विकारी वासनिक घरात बांधले आहेत.हे संसाराच्या लोकांना समजतच नाही.		राम
राम	॥११॥		राम
राम	-----॥-----॥		राम
राम	मन के हात सबे बिकावे ॥ हिल मिल बिष खावे सुख पावे ॥१२॥		राम
राम	हे सर्व संसारचे लोक मनाच्या हाताने विकले गेले आहे. सर्व दुनियाचे लोक मनासोबत		राम
राम	हिळून मिळून विषय रस खातात व विषय रसाचे सुख भोगतात. ॥१२॥		राम
राम	में मन सूं मत न्यारा चालुं ॥ मत के मते ना लीया ॥		राम
राम	जब मन वे समसेर संभाई ॥ मो सुं बो जुध कीया ॥१३॥		राम
राम	मी मनाच्या मताने चालला नाही मनाचा मतापेक्षा वेगळा चालला तेंव्हा मनाने माझ्यावर		राम
राम	क्रोध करुन तलवार उठवली व माझ्यासोबत वेगवेगळ्या प्रकाराने खुप युध्द केले.॥१३॥		राम
राम	आठु पोहोर बत्ती सुं घडिया ॥ जुध करतां दिन बीते ॥		राम
राम	मनवे बोत करारी मांडी ॥ सइयेज हम सूं जीते ॥१४॥		राम
राम	माझे त्याच्या सोबत अष्टोप्रहर बत्तीस घडी(तास)युध्द करत करत दिवस व्यतीत		राम
राम	होवून राहीले आहे.या मनाने खुपच कडक लढाई माझ्याशी पक्की केली आहे.लढाईत		राम
राम	हे मन मला सहजमध्येच जिंकून जाते. ॥१४॥		राम
राम	मेरी बात मांड मै भाखुं ॥ इस बिध याले कीजे ॥		राम
राम	मनवो दुष्ट आण जब घेरे ॥ नवा सूत फिर दीजे ॥१५॥		राम
राम	मी माझ्या मनाच्या समोर विकारांतून निघण्याची कोणती गोष्ट ठेवतो व ज्याच्याने		राम
राम	विकार वासना उपजणार नाही.असे उपाय करण्यास सांगतो तर हे दृष्ट मन माझी		राम
राम	गोष्ट मानत नाही.उलट हे विकारी दृष्ट मन मला घेरुन घेरुन नव्या नव्या विकारी		राम
राम	वासनांच्या रसात अटकतो. ॥१५॥		राम
राम	मेरी बात चले नहि कोई ॥ मनवे जीता जावे ॥		राम
राम	हेला करुं बुंबडी मारुं ॥ परत न पाछो आवे ॥१६॥		राम
राम	हे माझ्या समजने जराही चालत नाही व विकारी सुख मला देऊन मला जिंकून		राम
राम	जाते.मी मनावर खिजतो,ओरडतो तरी ही हे माझे मन काहीही केल्यावर विषय वासने		राम
राम	-पासून परत पलटून येत नाही. ॥१६॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम रिणी भाख बोहोत मै भाखी ॥ परतन माने कोई ॥

राम माडॉ मुरड जाय जां बिषिया ॥ पीये बोहोत अघाई ॥१७॥

राम मी,मन विषय विकारांपासून परत यावे म्हणून मनाच्या पुढे लाचारी व गरीबीने बोलतो

राम तरीही विषय वासनेतून निघण्याचे माझे मन काही ही मानीत नाही.उलट जबरदस्तीने

राम तोंड मुरखून जेथे विषय सुख आहे तेथे जाते आणि जाऊन विषयरस पोटभर पिते.

राम ॥१७॥

राम जे तकरार करूं मै सामी ॥ असा सूत चलावे ॥

राम देहि जळे आग बिन सारी ॥ पाचुं आण जगावे ॥१८॥

राम जर मी मनाशी तक्रार करुन मनाचे मानीत नाही तर माझे मन शरीराला आगी शिवाय

राम जाळते आणि हे मन पाची इंद्रियाला भोग भोगण्याकरीता जागविते. ॥१८॥

राम हुये भै भित बडे तब माई ॥ एक न माने काई ॥

राम ग्यान ध्यान सबी को लेपे ॥ स्वारथ मंडे सगाई ॥१९॥

राम माझी त्याच्याशी झालेली जबरदस्त लढाई पाहून माझे मन माझ्याशी भयभीत होऊन

राम जाते व भयभीत होऊन देहात रोमा रोमात घुसून जाते.परंतु विषयांतून निघण्याची

राम माझी एक ही गोष्ट मानत नाही.मी सांगितलेल्या ज्ञानाला ध्यानाला लोपून देते व

राम आपल्या स्वार्थाची म्हणजे विषय विकारांच्या रसाची मला आवडेल अशी गोष्ट माझ्या

राम समोर मांडतो. ॥१९॥

राम काहा कहूँ मन बोहोत हरामी ॥ येता सूत हलावे ॥

राम मूण्डे ओर पेट मे दूजी ॥ अंतर मे सब खावे ॥२०॥

राम मी या मनाला काय सांगू हे माझे मन खुप हरामी आहे. हे माझे मन विषयांचे अनेक

राम सूत कपट चालवते.या मनाच्या मुखात एक गोष्ट असते व पोटात वेगळी गोष्ट असते

राम म्हणजे जगाच्या समोर मोठ मोठ्या ज्ञानाच्या गोष्टी करतो व आतमध्ये विषय रस

राम खाण्याची विचार करतो व जाऊन जाऊन सर्व विषय विकार खातो. ॥२०॥

राम पालु बोहोत ग्यान दुं सोई ॥ अहे बाता दुख दीजे ॥

राम नरक कुंड मे जुग जे झूले ॥ मन दे समझर रीजे ॥२१॥

राम मी माझ्या मनाला विषय वासनेत जाण्यापासून अनेक प्रकाराने थांबतो व विषयांना

राम मारण्याचे कैवल्य वैराग्य ज्ञान देतो.ज्या ज्या विषय विकारी गोष्टींपासून दुःख होईल

राम तसेच युगानुयुग नर्कात पडून दुःख भोगेल.त्या विषय वासना तसेच त्यांचे कुफळ सांगून

राम ज्ञानाने समजावून त्यांच्यापासून दूर राहण्यास सांगतो. ॥२१॥

राम मन दे कहे आगली किण ने ॥ अब खंड सो मेरी ॥

राम आगे जाय देख कुण आयो ॥ बात न मानुं तेरी ॥२२॥

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	महाप्रलयापर्यंत अमर होऊन गेले.कागभुसंडी,जांजुली ऋषी,दत्त डिांबर या सर्वांनी		राम
राम	विषय रस त्यागले व ब्रम्हयोग धारण करुन जगात अमर बनून गेले. ॥३९॥		राम
राम	बिषिया छाड साचा सुं सिधा ॥ अनंत क्रोड रिष राई ॥		राम
राम	सत्त के कारण पांडव जीता ॥ केरुं गया बिलाई ॥४०॥		राम
राम	अरे मन,अनंत कोटी ऋषी व राजांनी विषयरस त्यागन करुन सतचा मार्ग धारण केला		राम
राम	ज्याच्याने ते सर्व ऋषी व राजा सतच्या देशाला गेले.(सिधाये)कौरव व पांडवात लढाई		राम
राम	झाली ज्यात पांडवाचा म्हणजे सतचा(सत्याचा)विजय झाला व कौरव म्हणजे असतची		राम
राम	(असत्याची)हार झाली. ॥४०॥		राम
राम	सत्त की बात सत्त कर माने ॥ इण मे झूठ न कोयी ॥		राम
राम	जन प्रह्लाद नाम के सरणे ॥ जीत गयो जुग लोई ॥४१॥		राम
राम	अरे मन,सतची गोष्ट सतच होते.त्यापासून खोटे कधी ही निपजत नाही.संत प्रल्हाद		राम
राम	नामाच्या शरणात गेल्याने संसारात राक्षसांशी अरु बरु न लढता ही राक्षस लोकांशी		राम
राम	संसारात जिंकून गेला. ॥४१॥		राम
राम	एक दोय की काहा बताऊं ॥ लेखे बिन अपारा ॥		राम
राम	बिषिया छाड मिल्या सुख सागर ॥ सुणरे मन हमारा ॥४२॥		राम
राम	अरे मन,मी एक दोनची काय दाखऊ ?अशाप्रकारे सुखसागरात मिळून गेले.त्याचा हिशोब		राम
राम	नाही आहे.हिशोबाच्या पलिकडे अगणित आहे.हे सर्व विषयरस त्यागून सुखसागरात		राम
राम	मिळून गेले. ॥४२॥		राम
राम	सुखदेव कत्तर शाम सुण लछमण ॥ हणवंत गरुड कहाया ॥		राम
राम	गोरख छाड भया जग अमर ॥ जंवरे हात न आया ॥४३॥		राम
राम	कार्तिक स्वामी,सुखदेव ब्राद्रायणी,लक्ष्मण,हनुमान,गरुड,गोरखनाथ या सर्व सहा जतींनी		राम
राम	विषय त्यागून सतचा शरणा घेतला.ज्यामुळे हे सर्व जती यमराजाच्या हातांमध्ये न		राम
राम	जाता अमर होऊन गेले. ॥४३॥		राम
राम	बडा तिथंकर करणी सारा ॥ जग तज न्यारा हुवा ॥		राम
राम	आगे किया दिया सब बदला ॥ अब कर्मा सूं जूवा ॥४४॥		राम
राम	हे सर्व मोठ मोठे तीर्थंकर राजपाट त्यागून विषय विकारात जगापासून वेगळे झाले व		राम
राम	पूर्वीचे केलेले सर्व काळ कर्मांचे बदले चुकवून केवली झाले. म्हणजे कर्मापासून वेगळे		राम
राम	झाले. ॥४४॥		राम
राम	भुगत्या सबे आगला सारा ॥ अब बिष पिये न कोई ॥		राम
राम	मिलिया जाय ब्रम्ह के मांही ॥ साख भरे सब लोई ॥४५॥		राम
राम	या तीर्थकरांनी पूर्व जन्माचे आपले विकारांचे केलेले कर्म पाहून मिटवून दिले व आता		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम ॐ लील पडया सिर बहन काई ॥ ज्यो फेके सो मारे ॥७५॥

राम ज्या वेळी विषय विकार त्यागण्याची व सत्य गोष्ट पकडण्याची चाहणा होते.तेव्हांच
राम हृदयात विचार करुन विषय विकार त्यागून सत्य गोष्ट पकडून घेतली पाहिजे.जसे
राम लढाईमध्ये तलवार किंवा बाण चालवण्यात जो ढिलाई करतो.त्याचा चालवलेला बाण
राम शत्रु हुशार होऊन गेल्या कारणाने शत्रुच्या कोणत्या सैनिकावर चालत नाही.शत्रु हुशार
राम होण्याच्या आधी जो बाण चालवेल तोच शत्रुला मारु शकेल. ॥७५॥

राम सजिये कटक राड नहि हुणा ॥ करसण अकल बिगाडे ॥

राम चोर जार दुस्मण गह लीजे ॥ ढील पडे नहि बाडे ॥७६॥

राम चोर किंवा शत्रु पकडण्यात वेळ करुन दिली तर कितीही फौज सुसज्जीत असली तरी
राम ही चोर किंवा शत्रु पकडला जात नाही.जसे शेती करणारा शेतकरी अक्कल ठेवून
राम शेतात वेळेवर पेरणी न करता मुख्र बनून अवेळी पेरतो.परिणामतः त्याचे पिक बिगडून
राम जाते. अशाप्रकारे ढिल झाल्यावर व्यभिचारी व शत्रु पकडला जात नाही. ॥७६॥

राम मन दे समज कहूँ तुज ताई ॥ जग दिष्टांग बताऊँ ॥

राम ॐ लील पडयाँ मे हुवे अकाजा ॥ ताते सुण केह जाऊँ ॥७७॥

राम हे मन देवता,तु समज मी तुला संसाराचे दृष्टांत सांगतो.कोणतीही मोठी वस्तु हस्तगत
राम करण्यात ढिलाई केल्यावर नुकसान होते.म्हणून मी तुला विषय विकार त्यागण्यात व
राम सतज्ञान धारण करण्यात ढिलाई करु नकोस हे सांगत राहिलो आहे.॥७७॥

राम मोसर जाय नीर ज्युँ सिलता ॥ पाछे रहे न कोई ॥

राम लोहो को ताव बीज को झब को ॥ जाता बार न होई ॥७८॥

राम जसे नदीचे पाणी वाहून चालले जाते ते वाहून गेलेले पाणी परत येत नाही. तसेच जे
राम वय गेले ते पुन्हा मिळत नाही.मनुष्य देहाची वेळ निघून गेल्यावर हातात काहीही राहत
राम नाही.जसे लोहाराचा लोंखडाला दिलेला ताव जाण्यास वेळ लागत नाही.जसे विजेची
राम चमक बघता बघता चालली जाते असे मनुष्य देहाचे श्वास संपायला वेळ लागत नाही.
राम ॥७८॥

राम केती बिरा गयो तुं परले ॥ जूण अनंता धारी ॥

राम बिषिया खाय रंज्यो नहि कोई ॥ सुण मन सीख हमारी ॥७९॥

राम अरे, तू किती वेळा चौऱ्यांशी लक्ष योनीत गेला व तू कितीही वेळा विषय भोग घेणारी
राम काया धारण केली.प्रत्येक कायेत भरपुर विषय भोग केला तरी ही तु विषय भोगाने
राम तृप्त झाला नाही.अतृप्तचा अतृप्तच राहिला व विषयतृप्ती करीता योनी योनीमध्ये
राम जाऊन जन्म मरण्याचे दुःख भोगत राहिला.अरे मन,तू माझा उपदेश ऐक तू विषयरस
राम त्यागून सतज्ञान धारण कर. ॥७९॥

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम बिषिया खाय रंज्यो नहि कोई ॥ पडयो खाड मे आई ॥८६॥ राम

राम कबुतर होऊन कबुतरनी पासून क्षणभर ही वेगळा राहिला नाही.अनेक हत्तीर्णींच्या राम सोबत हत्ती बनून राहिला व विषयरस पित राहिला.हत्ती योनीत विषयरसाच्या उन्मादा राम मध्ये खड्कत पडला तरी ही तू विषयरसाने तृप्त झाला नाही. ॥८६॥ राम

राम चोरी जारी बो विध कीवी ॥ लेखे बिना अपारा ॥ राम

राम धायो नहि हुवो नहि पूरण ॥ बिषिया छेह न पारा ॥८७॥ राम

राम तू चोरी जारी म्हणजे लपून मोजता नाही येत अश्या अपार वेळा विषय रस प्यायला राम तरीहीतु कधी ही तृप्त झाला नाही.तू समज विषय वासनेचा अंत येत नाही. ॥८७॥ राम

राम लगती लाय डाळे मे लाकड ॥ दूणी अंच लखावे ॥ राम

राम पाणी बिना बुझि नहि कोई ॥ कोट जतन कर जावे ॥८८॥ राम

राम आग लागली आहे या आगीत लाकुड टाकतच राहिले तर आग कधी विझणार नाही. राम दुप्पट आग भडकेल.ही आग पाण्याशिवाय विझणारी नाही.वर्षानुवर्ष करोडे प्रयत्न केले राम तरी ही पाण्या शिवाय लाकडे टाकून आग विझणार नाही. ॥८८॥ राम

राम ज्युँ ज्युँ फूस कचोडो डारे ॥ त्युँ बो हुवे भै भीता ॥ राम

राम मनवा समझ मान जड मेरी ॥ लाय जळत जुग बीता ॥८९॥ राम

राम आग विझविण्या करीता गवत,कचरा,जसे जसे टाकेल तशी तशी आग भयंकर होते राम म्हणून अरे माझे जड मन,तू समज व माझे ऐक.कामाग्नी कामानेच कामाग्नी विझवणे राम चाहतो.परंतु हि कामाग्नी जसे आगीत कचरा लाकुड टाकल्याने आग शांत होत नाही. राम तसे या कामाग्नीच्या काम रसाने तिची कामाग्नी शांत होत नाही.अरे मन,ही कामाग्नी राम फक्त कैवल्य ज्ञानाने राख होते. ॥८९॥ राम

राम इण बिध बुझे कदे नहि भाई ॥ असंख जुग होय जावे ॥ राम

राम पाणी डार फूस कर दूरो ॥ वहाँ की वहाँ बुझावे ॥९०॥ राम

राम अशाप्रकारे आग कधी ही विझणार नाही.आगीत कचरा फुस लाकुड टाकत राहिले तर राम ती आग असंख्य युग व्यतीत होऊन गेल्यावर काही विझणार नाही.कचरा,लाकूड राम टाकणे बंद करून दिले व पाणी टाकले तर आग तेथल्या तेथेच विझून जाईल.अशा राम प्रकारे कामाग्नी कामाने शांत होणार नाही.ती कैवल्य सतज्ञान प्राप्त केल्याने विना राम विलंब राख होऊन जाईल. ॥९०॥ राम

राम बिषिया पीत धापसी नाही ॥ सुण तुं अेह अेनाणा ॥ राम

राम ताते बेग उपाय करीजे ॥ दूरा देस पयाणा ॥९१॥ राम

राम अरे मन,तु विषय रस पिता पिता तृप्त होणार नाही.अरे मन,तुला दुर देशाला जायचे राम आहे म्हणून लवकर उपाय कर. ॥९१॥ राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जुग जुग मे किया बिहारा ॥ नाना बिध ब्हो भांती ॥
राम केती भूक गई मन तेरी ॥ मै पूछूं कर खांती ॥१२॥
राम तु युगानुयुगा पासून नाना प्रकाराने भोग विहार केले तरी ही तुझी भुक किती गेली हे
राम मी तुझ्या विषय रसाच्या अतृप्त स्थितीचा विचार करुन विचारतो आहे.॥१२॥
राम लख चोरासी मांय भटकियो ॥ पीया बिष अपारा ॥
राम केती भूक गई हे तेरी ॥ सुण मन भाख बिचारा ॥१३॥
राम तू चौऱ्यांशी लक्ष योनीत भटकला व त्या योनीमध्ये जेथे ज्या योनीत गेला तेथे अपार
राम विषयरस पिला.इतके विषयरस पिल्यानंतरही तुझी किती भुक गेली हे मन तु विचार
राम करुन मला सांग.॥१३॥
राम तोही लाज सरम नहिं हे तो कूं ॥ फीटो पाडयो पडे न कोई ॥
राम कूटत पीट बोहो जुग बीता ॥ निसडो लाज न होई ॥१४॥
राम तरीही तुला लाज शरम नाही.तु फिटा काही पडत नाही.तुला मारता मारता अनेक युग
राम व्यतीत होऊन गेले.तु बेशरम आहे.तुला जराही शरम नाही. ॥१४॥
राम पडे गुडे ऊठ संभाळे ॥ निसडो फिर वाही कूं झूंबे ॥
राम मुवो सबे कबेलो पचरे ॥ उन ही कूं सुत चूंबे ॥१५॥
राम बेशरमा तु पडतो परत उठतो व उठून सांभाळून उभा राहतो आणि परत बेशर्म बनून
राम त्यालाच झोंबतो.॥१५॥
राम अंधो पडे अंध की लारा ॥ खाड खुह नहि सूजे ॥
राम ज्युं मन समझ जाय जुग परले ॥ सतगुरु बिना न सूजे ॥१६॥
राम आंधळा मनुष्य आंधळ्याच्या मागे जाऊन खड्डात पडतो.दोन्ही आंधळे असल्या कारणाने
राम दोघांना खड्डा,खोदलेले दिसत नाही.अशाचप्रकारे मन,तू समज हा संसार प्रलयात जात
राम आहे.काळाच्या दुःखात पडत आहे.सतगुरु शिवाय कोणालाही सुचत नाही. ॥१६॥
राम तांते कहूं समझ कर लीजे ॥ मै प्रमोद बताया ॥
राम येती बिरा हुई मो केता ॥ कुछ तेरे मन भाया ॥१७॥
राम मी जे सांगतो ते तू समज,मी तुला खुप वेळेपासून सतज्ञानाचा उपदेश देत आहे.ते
राम तुझ्या मनाला किती आवडेल हे सांग ॥१७॥
राम जेसी हुवे तेसी तुं कहिये ॥ झूट न चाले कोई ॥
राम खांडा धार गेल पर बेणो ॥ चूका ठोड ना होई ॥१८॥
राम जसे आहे तसे तू मला सांग माझ्या जवळ तुझी खोटी एक ही गोष्ट चालणार नाही.
राम माझ्या सोबत तलवारीच्या धारे सारखे रस्त्यावर चालायचे आहे.चालतांना चुकून गेल्यावर
राम कोठेही ठिकाणा लागणार नाही. ॥१८॥

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	येती बिरा सुण मन सोही ॥ मून पकड गह बेठा ॥		राम
राम	पाछो जाब देवे नहि दुष्टि ॥ बिषे पकड हुवा सेंठा ॥९९॥		राम
राम	अरे मन, इतक्या वेळा पर्यंत तू माझ्या सतज्ञानाचा उपदेश सर्व ऐकला आणि आता तू		राम
राम	मौन धारण करुन बसून गेला.अरे दृढ मन,तू परत काही तर उत्तर दे.तू विषयवासना		राम
राम	पक्की पकडून बसला आहे. ॥९९॥		राम
राम	बोल बोल सामी कर बाता ॥ क्यां तेरे मन सोबा ॥		राम
राम	मो कुँ बेर बोहोत सी होई ॥ पडे बोहोत बिध रोभा ॥१००॥		राम
राम	तू बोल माझ्या सोबत गोष्टी कर व तुझा काय विचार आहे ते सांग.तुला सांगता सांगता		राम
राम	मला खुप वेळ होऊन गेला. ॥१००॥		राम
राम	येती बेर ग्यान मे दीया ॥ भांत भांत समझाया ॥		राम
राम	तेरे दिल धारणा जेसी ॥ कोहो कायनी भाया ॥१०१॥		राम
राम	इतक्या वेळेपर्यंत मी तुला वेग-वेगळ्या प्रकारे सतज्ञानाचा उपदेश दिला.तुझ्या हृदयात		राम
राम	जशी धारणा आहे ती तू मला सांगत का नाही? ॥१०१॥		राम
राम	बोल्या बिना खबर नहि कोई ॥ लागा बिना न जाणे ॥		राम
राम	चाख्या बिना साव खट पांचुँ ॥ कोहो किसी बिध ठाणे ॥१०२॥		राम
राम	सांगितल्या शिवाय मला काय माहित होणार.जसे सांध्यावर मार लागल्या शिवाय सहन		राम
राम	न होणारा त्रास समजत नाही.पदार्थ चाखल्या शिवाय सहा स्वादातील आंबट,गोड, तुरट,		राम
राम	कडू,फिका किंवा अनुप आहे हे समजत नाही.अशाचप्रकारे तुझ्या उरामध्ये ज्ञानाची		राम
राम	चोट लागली किंवा नाही.तसेच ज्ञानाचा स्वाद आला की नाही हे मला कसे समजेल?		राम
राम	॥१०२॥		राम
राम	बोल बक कर कहो सुणाई ॥ पंचा मांय उचारो ॥		राम
राम	कुलडी मांय नहि गुळ गळणा ॥ चोर घरे नहि मारों ॥१०३॥		राम
राम	तु पंचामध्ये उघड उघड बोल.गूळ पाडयचा आहे तर पंचांच्या मध्ये पाड व चोराला		राम
राम	मारायचे आहे तर घरात एकट्यात मारु नये.सर्वांच्या समोर मारावे. ॥१०३॥		राम
राम	जेसी करे तिसी मन भाको ॥ चोडे कहो बजाई ॥		राम
राम	मून पकड गह अब नहि छूटो ॥ बोल बोल मन भाई ॥१०४॥		राम
राम	तुला जसे करायचे तसे तू मला सांग.तू मला प्रगट रुपाने सांग.तू मौन धारण करुन		राम
राम	चुपचाप बसल्याने सुटणार नाही.अरे माझ्या भावा मना,आता तू बोल आणि बोलून		राम
राम	मला सांग.॥१०४॥		राम
राम	तेरे मते जुगे जुग चाल्यो ॥ मन भाया सो कीया ॥		राम
राम	अब तो करत लागसी बिरिया ॥ ग्यान बिडला लीया ॥१०५॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम मी तुझ्या मताने युगानुयुग पासून चालत आलो.अरे मन,तुझ्या मताला जे चांगले
राम वाटते.त्याचप्रमाणे मी चाललो.आता तर मी तुझ्या सांगल्याने चालणार नाही.तुझ्या
राम सांगण्याने चालण्याकरीता खुप वेळ लागेल.विना विचार करुन चालण्याची तयारी नाही.
राम या तुझ्या माझ्या लढाईत मला जिंकण्या करीता मी सतगुरुचे ज्ञान धारण केले आहे.
राम ॥१०५॥

॥ दोहा ॥

अब मन के चरको लग्यो ॥ ऊठ गहि समसेर ॥

असो जुग मे कोण हे ॥ मोय पकड ले घेर ॥१०६॥

राम मी ज्ञानाचा विड उचचला आहे.असे ऐकताच मनाला चटका लागला आणि मनाने
राम उठून माझ्याशी लढाई करण्याकरीता तलवार उचचली.मन बोलले की,संसारात मला
राम पकडून विषयरसा पासून मना करेल असा कोणी नाही. ॥१०६॥

मै सब कूं गेहे राखिया ॥ सुर नर सब ओतार ॥

देहे धार जे ऊपजे ॥ चले हमारी लार ॥१०७॥

राम मी तर सर्व देवता,मनुष्य व अवतार इत्यादिंना मुठ्ठीत पकडून ठेवले आहे.संसारात जे
राम जे देह धारण करतात ते सर्व माझ्या मताच्या समजने चालतात.माझ्या मताच्या विरुध्द
राम कोणीही चालत नाही.॥१०७॥

॥ चौपाई ॥

असा कहो कोण जग माही ॥ हम कूं पालणहारा ॥

चवदे लोक बांध मे लीया ॥ तीनु देव बिचारा ॥१०८॥

राम मन बोलले,मला विषयरस घेण्यास मनाई करेल असा संसारात कोण आहे?तीन लोक
राम चवदा भवनातील सर्व जीवांना तसेच तीन लोक चवदा भवनातील नाथ ब्रम्हा,विष्णू,
राम महादेवाला मी विषयरस घेण्यात बांधुन ठेवले आहे. ॥१०८॥

मो सुं जीत सके नहि कोई ॥ सिध साधक सब देवा ॥

जां भेजुं तांहि चल जावे ॥ काडुं जुग जुग केवा ॥१०९॥

राम माझ्याशी कोणीही जिंकू शकत नाही.सिध्द,साधक व सर्व तेंहतीस कोटी देवता यांना
राम विषयरस घेण्यासाठी जेथे पाठवतो तेथे ते चालले जातात. ॥१०९॥

पीर पैकम्बर तपसी मुनि ॥ राकस सब बस कीना ॥

आतु पोहोर हुकम नहि मेटे ॥ तन धन हम कूं दीना ॥११०॥

राम मी चोविस पीर,एक लाख ऐंशी हजार पैंगम्बर सर्व तपस्वी,मुनी आणि सर्व राक्षस या
राम सर्वांना वशमध्ये करुन घेतले आहे.हे माझ्या हुकुमात रात्रं-दिवस राहतात व माझा
राम हुकुम कधी ही अमान्य करीत नाही.या सर्वांनी आपले तन आणि धन मला दिले आहे.

राम ॥११०॥

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	लख चोरासी जीव जात सब ॥ क्या नर नार कहाणा ॥		राम
राम	मेरे हुकम बिना सब लोई ॥ ऊठ पेंड नहि जाणा ॥१११॥		राम
राम	हे सर्व चौऱ्यांशी लक्ष योनीचे प्राणी,मनुष्य,स्त्री-पुरुष माझ्या आदेशा शिवाय एक		राम
राम	पाऊल ही आपल्या मताने उठवून वेगळे जात नाही. ॥१११॥		राम
राम	लाख कोस परे पुरुष पठाऊं ॥ देस बदेसा फेरू ॥		राम
राम	मेरे बस सकळ जग नाचे ॥ दावा सबले घेरूं ॥११२॥		राम
राम	मी विषयरसाकरीता लाखो कोसाच्या पलिकडे पुरुषांना पाठवतो.त्यांना विषयरसा करीता		राम
राम	देश विदेशात फिरवतो.अशाप्रकारे हा सर्व संसार माझ्या वशमध्ये आहे.मी संसाराच्या		राम
राम	लोकांना विषयरसात जसे नाचवितो.तसे ते नाचतात. ॥११२॥		राम
राम	मो सूं जोर किया नहि जीते ॥ आद अंत मे कोई ॥		राम
राम	च्यार दिन कोउ हट करलो ॥ नेहेचे मो बस होई ॥११३॥		राम
राम	माझ्याशी ताकद लाऊन कोणी जिंकणारा नाही.आदि पासूनही जोर लावला परंतु		राम
राम	कोणी माझ्याशी जिंकला नाही व पुढेही जोर लावले परंतु माझ्याशी जिंकणार नाही.		राम
राम	जिंकण्याकरीता चार दिवस हट्ट करेल व तो शेवटी थकून निश्चितच माझ्या वश		राम
राम	होऊन जाईल. ॥११३॥		राम
राम	मेरे फोज लाव लस्कर हे ॥ हे समदल बिन लेखे ॥		राम
राम	ठाम ठाम पर मेरा थाणा ॥ आण कहो कुंण पेखे ॥११४॥		राम
राम	माझ्या जवळ लाख लष्करची फौज बिनलेखे म्हणजे असंख्य आहे. जागो जागी माझे		राम
राम	अड्डे आहेत.या सर्व अड्ड्यांना कोणी समजू शकत नाही. ॥११४॥		राम
राम	मो सूं लडया भिडया नहि जीते ॥ फोज अपर बळ भारी ॥		राम
राम	पाँचु जोध अजीत असे ॥ पटक मांड सब मारी ॥११५॥		राम
राम	माझ्याशी लढून,माझ्याशी भिडून कोणी ही जिंकू शकत नाही.माझी फौज माझ्याशी		राम
राम	लढणाऱ्यांपेक्षा अप्पर बळ म्हणजे खुप बळशाली आहे.माझे पाच योद्धे म्हणजे पाच		राम
राम	इंद्रियांचे पाची विषय अजीत म्हणजे कोणाकडून ही जिंकले जाणारे नाही.हे संसारातील		राम
राम	कोणाकडून ही जिंकले न जाणारे आहे.हे संसारातील सर्व स्त्री-पुरुष,देवी देवता,साधू,		राम
राम	सिध्दांना माझ्या विरोधात गेल्यावर आपटून आपटून मारतात.॥११५॥		राम
राम	असा जोध हमारा पायक ॥ जाहाँ भेजूं ताहाँ जावे ॥		राम
राम	सब की आण लाज मा मेटे ॥ अपना हुकम हलावे ॥११६॥		राम
राम	माझे हे पाची योद्धे मी जेथे पाठवतो तेथे जातात.विषयभोग करण्यात कोणालाही लाज		राम
राम	शरम येत असेल किंवा कोणी कोणाची मर्यादा पाळत असेल तर त्याची लाज शरम व		राम
राम	मर्यादा मिटवून देतात व विषय रस भोगण्याचा आदेश देतात. ॥११६॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	माझे मन मला भारी मार मारते हे मी कोणालाही न सांगता मौन ठेवून पाहिले मी कधी		राम
राम	तोंडने कोणाला याच्या मारे विषयी काही ही सांगितले नाही.तरी ही माझे मन येऊन		राम
राम	येऊन मला मारते.त्याच्या मारण्याचे सर्व दुःख दर्द मला माहित पडते. ॥१७०॥		राम
राम	अंतर मार इसी बिध मारे ॥ बाहर लखे न कोई ॥		राम
राम	झीणी मार रात दिन मारे ॥ कीस बिध रहूँ सोई ॥१७१॥		राम
राम	हे माझे मन विषय रसाच्या गुप्तरूपाने असा मार मारतो की ते, लागलेले मार बाहेर		राम
राम	कोण्या ज्ञानी,ध्यानी स्त्री-पुरुषाला दिसत नाही.हे माझे मन रात्रं दिवस त-हेत-हेचे		राम
राम	झिने मार मारत असते.आता मी यापासून वाचून कसे राहू शकतो. ॥१७१॥		राम
राम	अब बेठा मून संभाय ॥ नाँव की लगन लगाई ॥		राम
राम	बिन करणी करतार ॥ बात मानुं नहि काई ॥१७२॥		राम
राम	आता मी मौन धारण करुन बसून गेलो आणि रामनाम स्मरण करण्याची लगन लावून		राम
राम	दिली.आता मी कर्तार रामा शिवाय दुसऱ्या कोणाची गोष्ट मानणे बंद करुन दिली.		राम
राम	॥१७२॥		राम
राम	नेहेचल राख सरीर ॥ ध्यान करणे कूं बेठा ॥		राम
राम	मन लेगो प्रदेस ॥ जाय बिषया घर पैठा ॥१७३॥		राम
राम	मी शरीराला निश्चल करुन कर्ताराचे ध्यान करण्यास बसून गेलो.ध्यानातही माझे मन		राम
राम	मला परदेशात घेऊन गेले व परदेशात जाऊन विषयांच्या घरी घुसून गेले.॥१७३॥		राम
राम	कीया सबे सवाद ॥ भोग पाँचु रख खाया ॥		राम
राम	नाना बिध प्रकार ॥ मन ले बोहोत बताया ॥१७४॥		राम
राम	परदेशी जाऊन माझ्या मनाने नाना विधीच्या पाची विषयांचे रस खाल्ले व मला		राम
राम	ध्यानात अस्थिर करुन ते सर्व प्रकारचे रस दाखविले. ॥१७४॥		राम
राम	जब पाँचु भै भीत ॥ होय घेच्यो मुज ताई ॥		राम
राम	भली बुरी के बीच ॥ जाय मेल्यो न माँई ॥१७५॥		राम
राम	मनाच्या जोराने माझे पाची ज्ञानेंद्रिये भयभीत होऊन गेले व मनाचे पाची विषय		राम
राम	इंद्रियांनी मला घेरुन घेतले व मला चांगल्या वाईटाच्या मध्ये घेऊन जाऊन विषय		राम
राम	रसात टाकून दिले. ॥१७५॥		राम
राम	मेरे बस मन नाय ॥ काहो अब कीजे कोई ॥		राम
राम	मै चाऊँ सो बात ॥ हुण देतो हे नाई ॥१७६॥		राम
राम	हे माझे मन माझ्या वश राहीले नाही. सांगा आत मी माझ्या अशा मनाचे काय करू.		राम
राम	मी विषयरसातून निघून ज्ञान-विज्ञान रस घेण्याचे जे त्याला सांगतो तर ते माझे मन		राम
राम	घेणे चाहत नाही.॥१७६॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम किण पै करुं पुकार ॥ दुख मेरा अे गाऊँ ॥

राम को ऐसा जग मांय ॥ ताय मै सरणे जाऊँ ॥१७७॥

राम आता मी कोणा जवळ जाऊन पुकार करु?मी माझे दुःख कोणा समोर जाऊन बोलू?

राम असा संसारात कोण आहे. त्यांच्या शरणात जाऊन मी राहू? ॥१७७॥

राम कियो ग्यान बिचार ॥ समझ देख्यो जुग जाई ॥

राम सतगुरु सम नहि सरण ॥ ओर ऐसी जुग माई ॥१७८॥

राम मी सतज्ञानाने विचार केला व सतज्ञान डेळ्यांनी संसारात बधितले तर समजलो की

राम सतगुरुच्या शरणा सारखी दुसरी शरण जगात कोणती नाही.म्हणजे मनाच्या या

राम दुःखाना निवारण्याकरीता सतगुरु हेच शरण आहे. ॥१७८॥

राम कीजे जाय पुकार ॥ चरण गेहे सरणे रीजे ॥

राम मन घेच्या मुज जाय ॥ खबर गुरु बेगी लीजे ॥१७९॥

राम माझ्या निजमनाने सतगुरुचे चरण पकडून मला सतगुरुंची शरण घ्यायला सतगुरुची

राम पुकार करायला सांगितली व सांगण्यास सांगितले की,या माझ्या मनाने मला विषय

राम रसांमध्ये वाईट रीतीने लपेटून घेरून ठेवले.म्हणून गुरु महाराज आपण माझी खबर

राम लवकर घ्या व मला माझ्या दृष्ट मनापासून वाचवा. ॥१७९॥

राम बोहो बिध मन सुं हट कर ॥ निसदिन कहूँ बजाय ॥

राम मेरी अेक न माने हे ॥ बिषे हळाहळ खाय ॥१८०॥

राम मी माझ्या मनाच्या विरोधात खुप प्रकारचे हट्ट करून तर कधी प्रेमाने सांगून सांगून

राम रात्रंदिवस समजविले.तरीही माझे मन माझे सतज्ञान जराही न मानता विषयरसरुपी विष

राम खात राहीला. ॥१८०॥

राम तुम सुणज्यो हर साईयाँ ॥ मन उपराधी लुण्ड ॥

राम करे करावे आपले ॥ मो सिर देवे भुण्ड ॥१८१॥

राम हे सतगुरु साईयाँ,हे रामजी हे माझे मन वाईट चाल चालणारा व सांगितले तसे न

राम करणारा अपराधी लौंडा आहे.हे स्वतः निच कर्म करते व मला विवश करून माझ्याकडून

राम ही करविते आणि त्या निच कर्माच्या बदनामीचा ठिकरा ठपका माझ्या शिरावर फोडतो.

राम ॥१८१॥

राम मै जब बेसूँ ध्यान मे ॥ ओ घर रहे न कोय ॥

राम तां को अब मै क्या करुं ॥ भेद बताओ मोय ॥१८२॥

राम जेंव्हा मी ध्यानात बसतो तेंव्हा ते ध्यान घरात बसत नाही.परंतु विषय विकारांमध्ये

राम फिरते.हे सतगुरु स्वामी,अशा निच मनाचे आता मी काय करु याचा मला भेद सांगा.

राम ॥१८२॥

राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम
राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम आपला शरणा देऊन राहिले नाही.हे रामजी,आपण जेव्हा ताराल तेव्हा माझे तिरणे
राम होईल.माझ्यामध्ये भवसागरातून तिरण्याचे बल नाही की मी आपल्या बळाने तिरून
राम जाईल. ॥१९३॥

राम खोटा खरा न परख हो ॥ क्या कस तावे मोय ॥

राम तुम ही घडणे हार था ॥ मुज क्या दोसण होय ॥१९४॥

राम हे रामजी,मी खोटा म्हणजे विषय लंपट आहे का खरा ज्ञान विज्ञानी बनणे चाहतो ही
राम माझी परीक्षा आपण कृपया घेऊ नका.आता माझ्याने या मनाचा जराही ताव सहन
राम होत नाही म्हणून मी खरा आहे किंवा खोटा आहे.या आपल्या परीक्षेचा ताप मला
राम होऊ देऊ नका.मला आपणच घडविले आहे.त्याच्यात माझा काय दोष आहे?मी खोटा
राम आहे तरीही आपलाच बनविलेला आहे व खरा आहे तरी ही आपलाच बनविलेला आहे.
राम ॥१९४॥

राम तुम कीया तुमने घडया ॥ तुम ही तोलण हार ॥

राम मो मन क्या को दोस हे ॥ साईं करो बिचार ॥१९५॥

राम हे रामजी,आपणच मला व माझ्या स्वभावाला घडविले आहे व आज आपणच माझ्या
राम खोट्या खऱ्या गुणाला तोलणारे आहेत.याच्यात माझ्या मनाचा काय दोष आहे?या
राम गोष्टीचा साईं आपणच विचार करा.॥१९५॥

राम तुम राखो ज्युं रामजी ॥ रेणो या जग माय ॥

राम निजमन निमख न बीसरे ॥ धन मन ओ तन जाय ॥१९६॥

राम हे रामजी,आपण मला ज्या तऱ्हेने ठेवाल त्याच प्रकाराने तर मला राहायचे आहे.हे
राम माझे निजमन तर तुम्हाला पलभर ही विसरत नाही.भले ही हे माझे शरीर कोठे चालले
राम जाईल.भलेही माझे धन चालले जाईल,भले ही हे माझे निजमन आपल्याला क्षणभर ही
राम नाही विसरत. ॥१९६॥

मन सू राड ॥

राम मन सुं करुं बिगाड ॥ हेत राखुं नहि कोई ॥

राम जुग जुग ठगियो मोह ॥ गांठ सारी सब खोई ॥१९७॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,आता मी माझ्या मनाशी विरोध केला
राम आहे व आता मी त्याच्याशी कोणत्या प्रकारची प्रीति ठेवत नाही.याने मला युगानुयुगा
राम पासून ठगविले आहे व माझी ज्ञान गठडी लुटली आहे. ॥१९७॥

राम कियो निपट कंगाल ॥ हुवाल पाडया मन मोमे ॥

राम डाव बण्यो अब आय ॥ उलट पाडुं सब तो मे ॥१९८॥

राम या मनाने मला खुपच ज्ञान कंगाल करून दिले आहे.ज्ञानामध्ये या मनाने माझी हालत

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	खुपच खराब करुन दिली आहे.आता त्याच्याशी निपटून उबरण्याचा(सावरण्याचा)		राम
राम	माझा डाव आला आहे.अरे मन,युगानुयुगापासून जशी तु माझी हालत केली तशीच मी		राम
राम	पण तुझ्यावर उलटून तुला सहन न होणारी तुझी हालत करेल. ॥१९८॥		राम
राम	गळ मे जडुं जंझीर ॥ हात हतकडियाँ देहूँ ॥		राम
राम	जेर बंध सूं मार ॥ कूट गेले अब लेहूँ ॥१९९॥		राम
राम	आता मी तुझ्या गळ्यात जंजीर बांधेल व तुझ्या हातात हातकड्या टाकेल.तुला चाबकाने		राम
राम	मारुन मारुन कुटून कुटून ज्ञान रस्त्यावर आणेल. ॥१९९॥		राम
राम	हमसे करी निराट ॥ बोहोत तै घात बिचारी ॥		राम
राम	पेली दे सुख दिन ॥ नरक कूं कियो तियारी ॥२००॥		राम
राम	तू माझ्या सोबत अनेक प्रकारचे घात केले आहेत.आधी तू मला विषयरसाचे सुख दिले		राम
राम	व त्या भोगाच्या बदल्यात नरकात पाठविण्याची तयारी केली. ॥२००॥		राम
राम	कहयो न मानुं तोह ॥ उलट सिर मार दिराऊँ ॥		राम
राम	तो फीटे की लार ॥ समझ नरका क्युँ जाऊँ ॥२०१॥		राम
राम	अरे मन,आता मी तू सांगितलेले काही ही ऐकणार नाही.आता माझ्यावर उलटून		राम
राम	उलटून माझ्या सतगुरुकडून तुझ्या शिरावर मार देण्यास लावेल.तू फिटाळ आहेस.मला		राम
राम	सतगुरु ज्ञान समझल्यानंतर मी तुझ्या मागे नर्काला कां जाईल? ॥२०१॥		राम
राम	सुण मन ग्यान पुकार केह हे ॥ आद अंत की बाता ॥		राम
राम	सूनी हाट चोर घर फोडे ॥ धणी जहाँ नहि जाता ॥२०२॥		राम
राम	अरे मन,ऐक सतगुरु ज्ञान सांगून(हा देऊन)आदिपासून अंत पर्यंतची गोष्ट सांगून		राम
राम	राहीले आहेत.ज्या दुकान किंवा घराचा मालक दुकानात किंवा घरात नाही आहे.अशा		राम
राम	दुकान किंवा घराला चोर फोडून लुटतात.परंतु जेथे दुकान व घराचा मालक आहे तेथे		राम
राम	चोर कधीही घुसत नाही. ॥२०२॥		राम
राम	चोर जार जो बो बळवंता ॥ डाव घाव हुवे माही ॥		राम
राम	सनमुख धणी साहासुं मिलिया ॥ गरज सरे नहि काई ॥२०३॥		राम
राम	अरे मन,चोर व व्यभिचारी हे दोन्ही खुप बलवान ही राहीले व त्या चोर व व्यभिचारीत		राम
राम	अनेक डाव घावाची चतुराई ही असली तरी ही चोरी करतं वेळी चोराच्या समोर		राम
राम	धनवाला मालक येऊन गेला किंवा व्यभिचार करण्याच्या तयारीत जाते वेळी स्त्रीचा		राम
राम	पति दिसून गेला तर त्या चोर व व्यभिचारीची कोणती गरज सरत नाही.अशाप्रकारे		राम
राम	माझे सतगुरु बलवंत असल्याने कारणाने माझी मला विषयरसात टाकण्याची गरज पूर्ण		राम
राम	होणार नाही. ॥२०३॥		राम
राम	जे तम जोध अपर बळ भारी ॥ फोज बोत तुम सागा ॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

राम पाड्तो.हा योध्दा रामजी जसे पलभरात सृष्टीला मिटवू शकतात.तसे ते रामजी माझ्या राम
राम घटात प्रगट होऊन गेल्यावर माझ्या मनाला ही क्षणात सदा करीता नष्ट करून देऊ राम
राम शकतात.हा विश्वास उत्पन्न करतो.असे रामजी प्रगट करवून देणारे सतगुरु अरु बरु राम
राम मिळाल्यावरही हे मन जीवाला त्या सतगुरुला रामजीचे रूप न मानू देता मनुष्या सारखे राम
राम मनुष्य आहे अशी समज करवून देतो व सतगुरुच्या प्रती अविश्वास उत्पन्न करून राम
राम हंसाला भवसागरात बुडवून देतात.हा विश्वास योध्दा या मनाच्या अविश्वास योध्दयाला राम
राम सतगुरुच्या मुखाने ज्ञान ऐकून सतगुरु मनुष्य नाही.उलट घटात रामजी प्रगट करवून राम
राम देणारे खरे परमात्म्याचे रूप आहे हा विश्वास प्रगट करवून देतो.ज्याच्याने मनाचा राम
राम अविश्वास योध्दा समाप्त होऊन जातो. राम

राम संतोष-योध्दा मनाच्या लोभ योध्दयाला मिटवितो. जीवाला मानव तन मिळाले ते ही राम
राम भारत देशात मिळाले ते ही रामजीच्या संत भूमीत मिळाले व रामजीच्या कृपेने संत राम
राम सतगुरु मिळाले.लक्ष चौऱ्यांशी योनी कटून गेली व मी सतस्वरुपाच्या देशात पोहचून राम
राम गेलो हा संतोष मिळतो.या कारणाने जीवा सोबत न चालणारे अरबो खरबाचे धन,राजा राम
राम बादशहाचे राजधन ब्रम्हा,विष्णू महादेव,इंद्रादिकाचे देवादिकां पर्यंतचे धन खोटे आहे राम
राम तसेच माती मोल दिसते.हा संतोष मनाच्या लोभ योध्दयाला सफाचट करून देतो. राम
राम भेद-हा भेद जीवाला माया व सतस्वरुप या दोन्ही देशांचे सुखांचा फरक सांगून मनाचे राम
राम विषयरसाचे सुख कसे खोटे आहे,नर्कात टाकणारे कसे विकारी आहे हे ज्ञान देतो.या राम
राम ज्ञान भेदाने जीवाला विषयरसापासून ग्लानी येते व विषयरसाचे सर्व सुख त्यागून देतो. राम
राम विचार-जेंव्हा मनाला विषयरस देणारी अनेक प्रकारची पाच रसांची मायेची खुशी राम
राम खेळते व संसाराचे सर्व दुःख दूर राहतात.कधी जवळ येत नाही तेंव्हा या मनाला राम
राम त्याच्या सारखे जगात कोणी नाही.तसेच सर्व जग माझ्यापेक्षा तुच्छ आहे असा निच राम
राम अहंकार त्याच्यात प्रगट होतो.हा विचार योध्दा जीवाला विवेक देतो व हे विषयरस व राम
राम जोर जवानी चार दिवसांची आहे व शेवटी जीवाला दगा देऊन नर्कात कशी घेऊन राम
राम जाणारी आहे. हे समजून योध्दा अहंकाराला समाप्त करतो. ॥२२२॥ राम

सुध बुध समता प्रेम ॥ प्रीत विग्यान पधान्या ॥ राम

खिवण निवण बो पीड ॥ संगत जरणा सब जान्या ॥२२३॥ राम

राम अरे मन,रामजीने तुझ्या विरोधात सुध्दी,बुध्दी,समता,प्रेमप्रित,विज्ञान इत्यादिला तुझ्याशी राम
राम शूरवीरतेने लढण्याकरीता दलात सामील केले.सोबत सहनशीलता,नमन बोपीड(नम्रता) राम
राम ,सतसंगत जरणा असे अनेक योध्दे ही दलात सामील झाले आहेत.सुध्दी,बुध्दी हे राम
राम योध्दे मनाच्या क्रोध व काम या योध्दयांना मारुन दफन करू लागले.समता योध्दयाने राम
राम त्रिगुणी मायेने कमी जास्त धन,बुध्दी,राज्य इ.मायेच्याद्वारे पसरविलेल्या विषमतेला राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

राम मारुन पाड्ले.या समता योद्ध्याने प्रत्येक जीवात अखंडित सुख देणारा बलवान साई राम
राम सारखा आहे.हे ज्ञान प्रगट करुन दिले आहे.योद्धा प्रेमप्रीतने सतगुरुशी प्रेमप्रीत लावून राम
राम घटात राम प्रगट करुन दिला आहे व सर्व हंस रामजीचेच आहेत हे ज्ञान प्रगट करवून राम
राम आपसातील द्वेष,मत्सर,समाप्त करुन दिले.अशाप्रकारे प्रेमप्रितने मनाच्या मत्सर,द्वेष राम
राम योद्ध्याला नष्ट करुन दिले आहे. राम

राम योद्धा विज्ञान-हा मनाच्या अज्ञान योद्ध्याला समाप्त करुन देतो. राम

राम योद्धा नम्रता-मनाच्या अहंकार योद्ध्याला मारुन टाकतो. राम

राम योद्धा सतसंग-मनाच्या सतगुरु पासून बेमुख होण्याची कुबुध्दी योद्धाला मारुन राम
राम रसातलात पाठवितो. राम

राम योद्धा जरणा-क्रोध योद्ध्याला मूळापासून सफाचट(नेस्तानाबुत)करतो. ॥२२३॥ राम

राम भाव चाव चित्त त्याग ॥ बिरह बेराग सरीसा ॥ राम

राम लगन डोर ले जाण ॥ ग्यान उजियागर बीसा ॥२२४॥ राम

राम दलात भाव,चाव,चित्त,त्याग,विरह,वैराग,लगन डोर इ.योद्धे आपली आपली फौज राम
राम घेऊन दलात समाविष्ट होऊन मनाच्या योद्ध्यांशी लढत आहेत व मनाच्या योद्ध्यांना राम
राम समाप्त करीत आहेत. राम

राम योद्धा भाव-साधू जगासारखा मनुष्यच आहे.हा कोणी प्रगट राम नाही.हा कुभाव योद्धा राम
राम मारतो. राम

राम साधू चाव-साधूची चाव हा योद्धा घटात आनंदपद प्रगट करुन खोटे मायेचे विषय राम
राम सुखांची चाहणा ठेवणाऱ्याचा योद्धाला राखेत मिळवतो. राम

राम योद्धा ज्ञान चित्त-चुगली करणाऱ्या हलक्या चित्ताला मारतो. मनाच्या मोह ममता राम
राम योद्ध्याला मारतो. राम

राम साहेबाशी विरह योद्धा-हा कुळ परिवार,धन,राज्य इ.पासून उपजणाऱ्या विरहाला मारतो. राम

राम सतवैराग्य योद्धा-ब्रम्हा,विष्णू,महादेवाने बनविलेल्या मोह योद्ध्याला मारतो. राम

राम साहेबाशी लगन डोर योद्धा-स्त्री चरित्राचे विषय भोग लगन योद्ध्याला समाप्त करतो. राम
राम ॥२२४॥ राम

राम ध्यान धरम उपगार ॥ ओर की नीजमन ----- राम

राम ----- राम

राम केहे निस दिन रटिये राम ॥ अप मन माया मोहले ॥ राम

राम ऊठ जगावे काम -----॥२२५॥ राम

राम ध्यान,धर्म व उपगार निजमन सांगते की,रात्र-दिवस रामनाम रटणे, अपमन,माया,मोह राम

राम उठून काम जागृत करते.॥२२५॥ ॥ इति मन की राड ग्रंथ संपूर्ण ॥ राम